

دین و جامعه مدنی

دین و جامعه مدنی در فلسفه غرب دو جریان برداشت از جامعه مدنی با هم تلفیق شده است: یکی سنتی است که از فلسفه لیبرالیسم نشأت می گیرد ...

در فلسفه غرب دو جریان برداشت از جامعه مدنی با هم تلفیق شده است: یکی سنتی است که از فلسفه لیبرالیسم نشأت می گیرد و دیگری از بحث آدام اسمیت و اقتصاد آزاد منهای دخالت دولت، که این دو تبلور جامعه مدنی را تا تحولات اخیر در برمی گیرد که خود این تحولات دگرگونی هایی را در مفهوم جامعه مدنی پدید آورده است.

جامعه مدنی مورد بحث ما نیز در این سنت تفکر لیبرالی صورتبندی شده و ارزش ها و ایده های اصلی لیبرالیسم رافرا می گیرد؛ علاوه براین که لیبرالیسم در قالب این تفسیر از جامعه مدنی و دارای موضع تهاجمی نسبت به سایر ایدئولوژی هاست. این تفسیر از جامعه مدنی در کنار پذیرش ارزش های لیبرالی، در مقوله های اقتصاد و سیاست و فرهنگ که در تفسیرهای غیرلیبرالی از جامعه مدنی نیز تبلور داشت، جنبه لیبرالی جدیدی را نیز دارد و آن شعارهای ضد ایدئولوژیک آن است. در طی دو قرن گذشته، نظریه پردازان سیاسی بیشتر به نحوه صورت بندی اجتماع می اندیشیدند. آنها در مقابل این پرسش قرار داشتند که برای داشتن زندگی مطلوب، جامعه را چگونه باید سامان داد و چه نهادهایی را باید به کار بست؟ اندیشه سیاسی - اجتماعی قرن نوزدهم و بیستم چهار پاسخ رقیب را پیش روی نهاد که هر چهار ایدئولوژی، ادعای تمامیت و درستی داشته و خود را یگانه راهکار ممکن برای حل مشکلات اجتماعی - سیاسی جامعه بشری قلمداد می کردند.

باشگاه اندیشه

نویسنده: احمد واعظی